

Anja Olsen
Ann-Britt del Corral Belisario

RETSAFGIFTER

III KARNOV
GROUP

Ann-Britt Belisario & Anja Olsen

Retsafgifter

1. udgave/1. oplag

© Karnov Group Denmark A/S, København 2012

ISBN 978-87-619-3310-2

Omslag: Torben Lundsted, Korsør

Sats og tryk: AKAPRINT a/s, Århus

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af denne bog eller dele af den er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Alle rettigheder forbeholdes.

Forord

Det er nu 9 år siden at 2. udgave af den kommenterede retsafgiftslov udkom.

Med ændringen af retsafgiftsloven fra 2006, blev en række bestemmelser i loven ændret eller præciseret og siden da, er loven blevet ændret adskillige gange. Litteraturen har imidlertid ikke fulgt med og denne nye bog har således været længe ventet.

De to forfattere har begge stor erfaring med området for retsafgifter. Bogen baserer sig bl.a. på en gennemgang af en større mængde trykt og utrykt retspraksis fra landsretterne og fra Højesteret. Den er forsynet med en mængde henvisninger til afgjorte tvivlsspørgsmål, der har været forelagt domstolene og forfatterne giver læseren vedbegrundede anvisninger på, hvorledes fortsatte tvivlsspørgsmål kan fortolkes.

Bogen er særdeles praktisk anvendelig og indeholder en systematik, der gør det enkelt at forstå regelsættet. Selvom bogen ikke er udformet som en egentlig lovkommentar, er det nemt, at søge nærmere oplysninger om lige netop den situation, som man har brug for yderligere information til, at få løst. Bogen er derfor et nødvendigt og særdeles praktisk hjælpemiddel for alle, der beskæftiger sig med indbringelser af sager til retslig afgørelse. Det gælder uanset, om der er tale om sædvanlige civile tvister eller sager, der afgøres eller ekspederes af byretternes specialafdelinger (skifte- og fogedretterne).

Den 5. oktober 2012

Susanne Graffmann, Advokat (H)

En stor tak til advokat Susanne Graffmann, for hendes forord til bogen og et stort tak til retsassessor Trine Nørhede, Retten i Hillerød, for råd og vejledning omkring afsnittet om retsafgifter for fogedsager og tvangsauktioner samt for udlån af skemaer for retsafgifter for betalingspåkrav (bilag 2 og 3). Endvidere stort tak til sekretariatschef Ellen Porsbo, Østre landsret, for hendes gennemlæsning af bogen og hjælp med korrektur og opsætning.

Ann-Britt Belisario

Anja Olsen

Indhold

Forord 5

1. Indledning 11

2. Civile sager (borgerlige domme) 15

2.1 Sager, der angår penge eller som kan opgøres i penges værdi 15

2.2 Hvad skal medregnes i afgiftsgrundlaget? 16

2.3 Fastsættelse af økonomisk værdi 24

2.3.1 Skønsmæssig opgørelse af sagens værdi 29

2.4 Anerkendelsessøgsmål 41

2.5 Prøvelse af myndighedsudøvelse 46

2.6 Udskilte enkeltspørgsmål fra Skifteretten 57

3. Retssager i henhold til lejelovgivningen 65

3.1 Opgørelse af sagens værdi i lejesager 69

3.2 Hvis sagen angår opsigelse eller ophævelse af lejemål 70

4. Særlige sagstyper 73

4.1 Vederlagsfrie servitutter og partielle brugsrettigheder 73

4.2 Mortifikation af værdipapirer eller af servitutter, brugsrettigheder eller grundbyrder 77

4.3 Erhvervelse af ejendomsdom 79

4.4 Dødsformodning 80

5. Klagævnssager mv. 83

6. Udenretligt syn og skøn (bevisoptagelse) og anmodninger efter voldgiftsloven 85

7. Afgiftsfrie sager inden for den civile retspleje 89

7.1 Nægtelse af valgret til Folketinget, regionale råd eller til kommunalbestyrelsen 89

7.2 Adoption 89

7.3	Akteskabssager og forældremyndighed	90
7.4	Faderskabssager	93
7.5	Værgemål	93
7.6	Sager i medfør af straffuldbyrdsloven	94
7.7	Prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse	97
7.8	Visse beslutninger om administrativ udvisning mv.	98
7.9	Stadfæstelse af arrest eller forbud (justifikationssager)	99
7.10	Sager om lejenedsættelse	100
7.11	Sager der vedrører kapitel II-V i lov om midlertidig regulering af boligforholdene	101
7.12	Søforklaringer	102
7.13	Statstjenestemand anlægger sag efter ordre	103
7.14	Parten har fri proces	104
7.15	Parten har retshjælpsforsikring	111
7.16	Andre civilretlige sagstyper, hvor der ikke betales retsafgift	114
8.	Hvornår foreligger der flere krav og hvornår kan de sammenlægges (kumulation)?	115
9.	Hvad, hvis påstanden udvides, forhøjes eller nedsættes?	119
10.	Adcitationssager, intervention og processtilvarsling mv.	121
11.	Berammelsesafgift	125
11.1	Skal der betales berammelsesafgift for en delhovedforhandling?	127
12.	Fogedsager	131
12.1	Betalingspåkrav	132
12.2	Fogedforretninger vedrørende udlæg eller arrest	138
12.3	Udpantningsret	142
12.4	Afbrydelse af forældelse	144
12.5	Tvangsfuldbyrdelse af domme, der ikke omhandler penge	145
12.6	Ind- og udsættelsesforretninger	146
12.6.1	Kreditaftaler	150
12.7	Fogedforbud	151
12.8	Bevissikring	152
12.9	Forældremyndighed, bopæl og samvær	152

12.10	Hvis der er flere krav mod samme skyldner	153
12.11	Samme krav mod flere skyldnere	155
12.12	Afgiftsfrie sagstyper i fogedretten	156
13.	Tvangsauktioner	167
13.1	Misligholdelsesauktion	170
13.2	Frivillig auktion	171
13.3	Tvangsauktion over løsøre, skibe, luftfartøjer, værdipapirer og fordringer	171
14.	Skiftesager – dødsboskifte	177
14.1	Boer med bobestyrerbehandling	177
14.2	Privat skifte	179
14.2.1	Privat skifte med ægtefællen som eneste arving	180
14.3	Uskiftet bo	181
14.4	Boudlæg	181
14.5	Genoptagelse af bobehandlingen i dødsboer	182
14.6	Klager i dødsboer	183
15.	Skiftesager – Insolvente boer	185
15.1	Konkursboer	185
15.2	Likvidation	188
15.3	Gældssanering	189
15.4	Tvangsopløsning	191
15.5	Rekonstruktion	192
16.	Andre boer eller sagstyper i skifteretten	195
16.1	Ægtefælleskifter	195
16.2	Dødsfaldskendelse	199
16.3	Tvangsmæssigt skifte af uskiftet bo	199
16.4	Ind- og udsættelsesforretninger i skifteretten	199
16.5	Udnævnelse af granskningsmænd	200
16.6	Afgiftsfrie sager i skifteretten	201
17.	Notarialforretninger	203
18.	Udskrifter, attester og forespørgsler	205
18.1	Udskrifter efter reglerne om aktindsigt	205
18.2	Parternes ret til udskrifter mv.	211

18.3	Attestationer	217
18.4	Afgiftsfrie udskrifter og attester	219
18.5	Forespørgsler	226
18.6	Afgiftsfrie forespørgsler	227
19.	Retsafgifter ved appel	233
19.1	Anke	233
19.2	Kære	234
20.	Hvornår skal afgiften betales, og hvad er retsvirkningerne af for sen betaling?	237
21.	Hvem hæfter for afgifterne?	245
22.	Bortfald af afgiftspligten eller tilbagebetaling af retsafgifter i øvrigt	247
23.	Afgiftsmyndigheder	259
23.1	Hvem kan klage over en afgift?	261
23.2	Fremgangsmåden ved klage	262
23.3	6-ugers fristen for efterkrav	264
24.	Retssager fra før 1. januar 2005	269
25.	Afgifter i Færøerne og Grønland	273
	Retsafgiftsloven, Bilag 1	275
	Betalingspåkrav til og med 50.000 kr., Bilag 2	291
	Betalingspåkrav over 50.000 kr., Bilag 3	292
	Lovregister	295
	Afgørelsesregister	303
	Stikordsregister	307

I. Indledning

Latter og afgifter kendes fra alle samfund. I middelalderen blev de udgifter, som vi i dag definerer som statslige, afholdt af fyrsten, der til gengæld modtog skatter og afgifter fra udvalgte grupper af bønder og fra borgerne i byerne. Hvis disse ikke slog til, kunne han henvende sig til stænderne, som betjuede ekstraordinære skatter til bestemte formål. I nogle lande havde fyrsten direkte lovhjemmel til denne opkrævning. I England fandt denne traditionelle ordning udtryk i Magna Charta (1215) og blev siden fastslået i Declaration of Rights (1689).

Skatter inddeles traditionelt i kategorierne naturalieskatter og indirekte latter. Som eksempel på en naturalieskat kan nævnes hartkornsskatter, der pålignedes i forhold til jordens kvalitet. I nutiden er indkomst- og formueskatter blevet den vigtigste form for direkte skat. En permanent indkomst- og formueskat blev indført i Danmark i 1903, men tidligere var indkomstbeskatning også blevet brugt ved enkelte ekstraordinære statslatter og i enkelte kommuner.

De tidligste indirekte skatter var told, retsafgifter og omsætningsafgifter i forbindelse med markeder.¹

Ordningen med fyrsteskatte døde ud på det europæiske kontinent med fælden af de enevældige monarkier. Det var først med Den Franske Revolution i 1789 og indførelsen i løbet af 1800-tallet af konstitutionelle forfatninger i Europa, at der blev indført en grundsætning om, at statens indtægter og udgifter skulle fastlægges i årlige finanslove.

I Danmark blev samlede regler for retsafgifter indført første gang i 1814 med Sportelreglementet for Retsplejen af 22. marts 1814, med afgifter for blandt andet borgerlige sager.² Fra begyndelsen af var afgiftsmønstret anderledes end det, vi kender i vore dage. Der blev pålagt retsafgift for hvert

¹ Indtil midten af 1800-tallet blev der i mange lande betalt afgift for indførelse af levnedsmidler og andre varer til byerne. Efter at disse afgifter blev afskaffet, var tolden den vigtigste form for indirekte beskatning. Denne afgiftsform blev senere udvidet, først med punktskatter på blandt andet alkohol, tobak og motorkøretøjer og efter 1945 med generelle omsætningsafgifter på et langt bredere grundlag. Den vigtigste af disse afgifter er merværdiomsætningsafgiften (moms).

² I forbindelse med gennemførelsen af retsplejeloven, blev disse regler afløst af lov nr. 92 af 11. april 1916 om retsafgifter i domssager.

Bogen redegør for den nugældende retsafgiftslov, herunder de nye afgifter for ordningen med bobehandling af ægtefælleskifter. Der redegøres ligeledes for den retspraksis, der igennem tiderne har udviklet sig vedrørende værdiansættelser i civile søgsmål samt for de principper for beregning af retsafgift, der kan udledes af praksis for så vidt angår anerkendelsessøgsmål og for søgsmål vedrørende prøvelse af myndighedsudøvelse.

Bogen indeholder tillige en nærmere gennemgang af:

- både trykte og utrykte afgørelser fra landsretterne og fra Højesteret
- gældende regler for retsafgifter for anmodninger indleveret til foged- og skifteretterne
- reglerne om afgiftsfrie sagstyper og afgift for udskrifter og forespørgsler
- retternes tilrettelæggelse af opgaven med beregning og opkrævning af retsafgifter
- hvornår det er muligt at få tilbagebetalt retsafgifter.

Målgruppen for bogen er alle, der i det daglige er beskæftiget med beregning, betaling og opkrævning af retsafgifter.

Dommerfuldmægtig Ann-Britt Belisario er ansat ved Østre Landsret, hvor hun har ansvaret for journalafdelingen, der beregner og opkræver retsafgifter i landsretten. Sekretariatschef Anja Olsen er ansat ved Retten i Roskilde og har mange års erfaring med beregning og opkrævning af retsafgifter fra forskellige byretter.

Begge forfattere underviser i emnet, både inden for Danmarks Domstole såvel som privat for advokater, advokatsekretærer, inkassobureauer m.v.

ISBN: 978-87-619-3310-2

